Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 11 sierpnia 1934 r. 1114.-

Treść numeru:

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE

x

x x

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"L i e t .Ž i n i o s" w s p r a w i e b e z r o b o c i a. "Lietuvos Žinios" Nr.198 z 7.VIII.1934 r. Art.p.t."Należy rozstrzygnąć sprawę troski o bezrobocie". Streszczenie:

Sprawa bezrobocia zaczyna i na Litwie przejawiać się z dnia na dzień coraz ostrzej. Ze względu na brak ściślejszych danych z rejestracji bezrobotnych trudno jest powiedzieć, w jakiej mierze bezrobocie na Litwie wzrasta i jakie wykazuje tendencje. Nasuwa się w związku z tem potrzeba ścisłego prowadzenia rejestracji, czego dotychczas się nie robi. Mając przed oczami dane o zapotrzebowaniu na pracę i o podaży rąk roboczych,dałoby się regulować kwestję bezrobocia łatwiej.

Skonstatować wypada fakt, że na Litwie, podobnie, jak w innych krajach powstaje coraz większa liczba proletarjatu i to zarówno fizycznego, jak inteligenckiego. Sporo jest ludzi, którzy nie mają innych źródeł utrzymania, jak tylko codzienna praca fizyczna czy umysłowa. W bieżących warunkach gospodarczych praca taka najczęściej nie daje możliwości czynić oszczędności. O ile z jakichkolwiek względów tego rodzaju człowiek pozostanie bez pracy, znajdzie się on w położeniu bez wyjścia, zwłaszcza, o ile ma na utrzymaniu rodzinę.

Na Litwie niema instytucji, którąby sprawy te regulowała. Ani wydział społeczny Samorządów Miejskich, ani też T-stwo Dobroczynności nie umieją tej sprawy zasadniczo uregulować. Nie umieją one nawet uchronić przed głodem ludzi, którzy stali się bezrobotnymi.

Pozostaje jedyne wyjście: Litwa powinna za przykładem innych państw zająć się uregulowaniem tej sprawy i to pośpiesznie, gdyż w przeciwnym razie mogą się wyłonić niepożądane komplikacje.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

W a l k a z h i t l e r y z m e m w K ł a j p e d z i e .Prasa kowieńska /z 7.VIII.1934/:W Kłajpedzie zarządzono dozór policyjny nad dwoma byłymi członkami i założycielami organizacji "Sovog" Domaschem i Dresslerem. Ponadto rozciągnięto dozór policyjny nad Gawohnem.-

R e o r g a n i z a c j a D y r e k t o r j a t u .Prasa kowieńska /z 7.VIII.1934/:Dyrektorjat Kraju Kłajpedzkiego na jednem ze swych ostatnich posiedzeń ostatecznie uchwalił przeprowadzenie zasadniczych reform w swych pracach. Istniejące dotąd 8 wydziałów Dyrektorjatu zostaną zredukowane do 6, mianowicie: administracyjnego, finansowego i podatkowego, ochrony społecznej, spraw wewnętrznych, gospodarstwa rolnego i oświaty.

Wydziały administracyjny i finansowy będą należy do kompetencji prezesa Dyrektorjatu p.Reizgisa. Uporządkowanie spraw prasowych zostaje przekazane inspektorowi Dugnisowi. Sprawy policji i samorządów, należące do wydziału spraw wewnętrznych, również obejmie p.Reizgis. Sprawy oświaty będą należały do kompetencji członka Dyrektorjatu p.Jonuszaitisa.-

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a .

W a l n y z j a z d Z w i ą z k u N a u c z y c i e l i L i t e w s k i c h ."Vilniaus Rytojus" Nr.62 /VIII.1934/:6 sierpnia odbył się w Wilnie nadzwyczajny walny zjazd członków Związku Nauczycielstwa Litewskiego. Podczas zjazdu wygłoszono szereg referatów i rozważono sprawy Związku.Pierwszy referat na temat "30-ta rocznica odzyskania prasy" wygłosił naucz.p.Ejdukonis. Prelegent scharakteryzował rozwój prasy litewskiej, zakaz i odzyskanie wolności prasowej. Drugi referat o pracy społecznej inteligencji litewskiej na wsi wygłosił naucz.p.P.Petkelis i trzeci o litewskich śpiewach i muzeach ludowych - stud.Prankielewicz.

Po referatach wywiązała się dyskusja. Zebranie doszło do wniosku, że nauczyciel litewski powinien niestrudzenie popierać i rozpowszechniać prasę litewską. Postanowiono pozatem, by oryginalniejsze wytwory sztuki ludowej i różne wykopaliska przesyłać do Lit.T-stwa Naukowego i od czasu do czasu organizować odpowiednie wystawy.

Po dyskusji specjalna komisja złożyła sprawozdanie o pracach zarządu T-stwa "Rytas" w sprawie zaopatrzenia nauczycieli i kierowników czytelni.-

Zamknięcie 4-ch szkół litewskich. "Vil.Ryt." Nr.61 /VIII.1934/:9 czerwca "Vil.Ryt." pisał, że cały szereg szkół litewskich czynnych w pow.święciańskim, otrzymało z Kuratorjum oficjalne zawiadomienia z ostrzeżeniem, że, o ile w ciągu 2-ch tygodni nauczyciele nie przyślą za pośrednictwem inspektorów szkolnych wyjaśnień w sprawie wykrytych braków w szkołach, szkoły te będą zamknięte, ewentualnie nauczyciele zwolnieni ze stanowisk. Kuratorjum groziło zamknięciem szkołom w Strunojciach, Łaużanach, Nowych Szumieniach i Michałowie, zaś kierownikom innych szkół groziło wydalenie. W związku z tem nauczyciele spełnili rozporządzenie Kuratorjum.

Obecnie nadchodzi wiadomość, że szkoły litewskie w Strunojciach, Łaużanach /gm.święciańska/, Nowych Szumieniach /gm.kołtyniańska/ i Michałowie /gm.daugieliska/, utrzymywane przez święciańskie T-stwo "Rytas", zostały już zamknięte.

Ponadto władze szkolne zwolniły następujących nauczycieli święciańskiego "Rytasa": 1/Urszulę Jurszenasównę ze wsi Czynczyki /gm.święciańska/; 2/Marję Wojtkiewiczową ze wsi Berniuny /gm. kołtyniańska/; 3/Marję Marcinkiewiczową ze wsi Kaczeniszki /gm. mielegiańska/; 4/Aleksandrę Micisową ze wsi Kiszki /gm.kołtyn./; 5/Józefę Smagórowską ze wsi Pirszteliszki /gm.hoduciska/;6/Antoniego Jusonisa ze wsi Antakmienie /gm.daugieliska/; 7/Wincentego Makarewicza ze wsi Krukle /wileński "Rytas"/; 8/Julję Mamińską ze wsi Kalwiszki /wileński "Rytas"/.-

Litwini abiturjenci w Seminarjum Duchownem."Vil.Ryt." Nr.61 /VIII.1934/:W r.b. do wileńskiego Seminarjum Duchownego wstąpili następujący abiturjenci gimnazjów litewskich: Norkunas, Czinczikas, Skunczikas i Paukszte.

Zmiany księży."Vil.Ryt." Nr.61 /VIII.1934/:Z rozporządzenia arcybiskupa wileńskiego dokonano zmian wśród księży w całym szeregu parafij. W parafjach zamieszkałych przez Litwinów dokonano zmian następujących: dotychczasowy wikary w Noczy ks.Baniewicz przeniesiony został na stanowisko wikarego w Hoduciszkach, natomiast wikary z Hoduciszek ks.Wojciechowski na stanowisko wikarego w Olkienikach.-

Wyjazd prezesa Tymcz.Komitetu Lit. "Vil.Ryt." Nr.60 /VIII.1934/:1 sierpnia wyjechał na pewien czas zagranicę prezes Tymcz. Komitetu Lit. w Wilnie p.Staszys. Obowiązki jego w międzyczasie pełnić będzie sekretarz Komitetu ks.Czybiras.-

W związku ze wzmianką wileńskiego "Słowa" o wysłaniu delegacji Litwinów wileńskich na kongres mniejszości narodowej do Zürychu, "Vil.Ryt." Nr.61 dementuje tę wiadomość, oświadczając, że Tymcz. Komitet jeszcze nie rozważał kwestji uczestnictwa Litwinów w tym kongresie.-

Echa wizyty Lindhagena w Wilnie."Vil. Ryt." Nr.60 /VIII.1934/:Znany polityk szwedzki Lindhagen podczas pobytu swego w Wilnie złożył wizytę prezesowi Tymcz. Komitetu Lit. w Wilnie p.Staszysowi, który następnie rewizytował p.Lindhagena w hotelu George´a.

W związku z odczytem Lindhagena w Klubie Włóczęgów na temat stosunków bałtyckich, "Vil.Rytojus" Nr.61 ironizuje spowodu niezamieszczenia przez "Kur.Wil." skrótu odczytu. "Vil.Rytojus" oświadcza, że "Kur.Wil." przemilczał o odczycie ze względu na objektywność Lindhagena w ocenie stosunków polsko-litewskich.-